Instructions: **1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 7.**
2) Question No. 8 is compulsory

Q. 1	Define the demoraphy and explain sociology of demography.	(20)
Q. 2	Elaborate importance of social Demography.	(20)
Q. 3	Write an essay on Malthusian theory of population.	(20)
Q. 4	Give the details is information about population growth in India past and present	(20)
Q. 5	Discuss on World Population growth and current trends.	(20)
Q. 6	Elaborate population policy of Government and explain its objectives.	(20)
Q. 7	Examine the family welfare programmes contribution in India.	(20)
Q. 8	Write short note (any two)	(20)

A) Fertality
B) Caste and Religion
C) Biological theory of population
D) Development of Demography
E) Migration

સૂચના : ૧) પ્રશ્ન ૧ થી ૭ માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
૨) પ્રશ્ન નં. ૮ ફરજીયાત છે.

પ્ર. ૧	વસ્તી શાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી, સમાજશાસ્ત્રીય વસ્તીશાસ્ત્રને સમજાવો.	૨૦
પ્ર. ૨	સમાજશાસ્ત્રીય વસ્તીશાસ્ત્રનું મહત્વ જણાવો.	૨૦
પ્ર. ૩	માલ્થુસનો વસ્તીનો સિધ્ધાંત પર નિબંધ લખો.	૨૦
પ્ર. ૪	ભારતમાં ભૂતકાળ અને વર્તમાનમાં વસ્તીવૃધ્ધિની માહિતી વિસ્તારપૂર્વક આપો.	૨૦
પ્ર. ૫	વિશ્વ વસ્તીવૃધ્ધિ અને વર્તમાન પ્રવાહ પર ચર્ચા કરો.	૨૦
પ્ર. ૬	સરકારની વસ્તી નીતિ સમજાવી, તેનાં હેતુઓ જણાવો.	૨૦
પ્ર. ૭	ભારતમાં કુટુંબ કલ્યાણ કાયક્રમનાં ફાળાનું પરીક્ષણ કરો.	૨૦
પ્ર. ૮	કોઈપણ બે પર નોંધ લખો.	૨૦
	૧) પ્રજનનક્ષમતા	
	૨) જ્ઞાતિ અને ધર્મ	
	૩) વસ્તીનો જીવશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંત	
	૪) સ્વાળાંતર	

सूचना : १) प्रश्न संख्या एक से सात के मध्य किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर दीजिये।
२) प्रश्न संख्या आठ अनिवार्य है।

प्र. १	जनांकिकी को परिभाषित कीजिये एवं जनांकिकी के समाजशास्त्र की व्याख्या कीजिये।	२०
प्र. २	सामाजिक जनांकिकी के महत्व का वर्णन कीजिये।	२०
प्र. ३	माल्थस के जनसंख्या सम्बन्धी सिध्दांन्त पर एक निबन्ध लिखिये।	२०
प्र. ४	अतीत एंव वर्तमान में भारत में जनसंख्या वृध्दि पर विस्तार मे सूचना दीजिये।	२०
प्र. ५	विश्व जनसंख्या वृध्दी एवं वर्तमान प्रवृत्तियोंपर चर्चा कीजिये।	२०
प्र. ६	सरकारी जनसंख्या नीती का वर्णन कीजिये एंव इसके उद्देश्यों की व्याख्या कीजिये।	२०
प्र. ७	भारत में परिवार कल्याण कार्यक्रम के योगदान का परीक्षण कीजिये।	२०
प्र. ८	किन्हीं दो पर टिप्पणी लिखिये।	२०

अ) प्रजननता (Fertality)
ब) जाति एंव धर्म
क) जनसंख्या का जैविक सिध्दांत
ड) जनांकिकी का विकास
इ) देशान्तरण

सूचना : १) प्रश्न क्रमांक १ ते ७ पैकी कोणतेही चार सोडवा.
२) प्रश्न क्रंमाक ८ वा अनिवार्य आहे.

प्र. १	लोकसंख्याशास्त्राची व्याख्या देऊन लोकसंख्येचे समाजशास्त्रास स्पष्ट करा.	२०
प्र. २	सामाजिक लोकसंख्या शास्त्राच्या महत्व स्पष्ट करा.	२०
प्र. ३	लोकसंख्या शास्त्राच्या सिध्दांतात माल्थसच्या सिध्दांतावर निबंध लिहा.	२०
प्र. ४	भारतातील लोकसंख्यावाढी संदर्भातील सविस्तर माहिती द्या: काल आणि आज (सद्य)	२०
प्र. ५	जागतिक लोकसंख्या वाढ आणि चालू काळावर चर्चा करा.	२०
प्र. ६	सरकारच्या लोकसंख्या धोरणाचे वर्णन करा आणि त्याचे उद्दिष्टे स्पष्ट करा.	२०
प्र. ७	भारतातील कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाच्या योगदानाचे परिक्षण करा.	२०
प्र. ८	टिपा लिहा. (कोणतीही दोन)	२०

अ) जनन
ब) जात आणि धर्म
क) लोकसंख्येता जैवीक सिध्दांत
ड) लोकसंख्याशास्त्राचा विकास
इ) स्थलातंर